Alergické reakce dramaticky narůstají

Přijít na kloub příčinám potravinové alergie, to už si žádá schopnosti téměř detektivní

POTRAVA JAKO příčina onemocnění

Jsou jich plné veterinární praxe i kliniky a smutně znějící prognózy do budoucna hovoří o dalším zvyšování. Již mnoho psů onemocnělo alergií na potraviny a jejich počty takřka den ode dne vzrůstají. Majitelé čtyřnohých pacientů propadají zoufalství a zpravidla nemají tušení jak problém zvládnout. Je jim jasné, že s jejich čtyřnohým miláčkem není něco v pořádku, ale co to přesně je, zůstává pro medicínského laika většinou dlouhou dobu záhadou.

Mnohokrát uběhne hodně týdnů a měsíců, než se konečně podaří nalézt příčinu zdánlivě nevysvětlitelného trápení. Psům se během tohoto období vede stále hůř, situace se stává neudržitelnou a nakonec v důsledku neutěšené situace přirozeně trpí také člověk. I když stanovení přesné diagnózy není vždy jednoduché a čtyřnohého pacienta bývá nutné podrobit důkladné vylučovací diagnóze, než je veterinární lékař schopen s jistotou říci, že se jedná o alergii na potraviny, existují symptomy, které s vysokou pravděpodobností poukazují právě na tuto zdravotní poruchu. Jako varovné by měl majitel psa vyhodnotit tyto signály:

- úporná nebo opakovaně se vracející svědivost,

Prostředky přírodní medicíny pomáhají při léčbě symptomů, ale neodstraňují příčinu

- časté olizování se,
- zvýšená tvorba lupů,
- pupínky,
- ekzematické změny,
- záněty (často v oblasti uší),
- poruchy zažívacího traktu (záněty atd.),
- průjmy,
- zvracení.

Když se opakovaně nebo delší dobu vyskytne jeden nebo více z uvedených příznaků, neměl by žádný zodpovědný majitel psa váhat a měl by okamžitě vyhledat veterinárního lékaře. Pokud alergie na potraviny zůstane neléčená, může dojít k dalšímu výraznému zhoršování zdravotního stavu zvířete a dostavují se chronické změny organismu.

Primární a sekundární alergie na potraviny

Medicína rozlišuje dvě formy potravinové alergie: primární

Někteří psi reagují alergicky na vejce

a sekundární. U primární formy se naštěstí jedná o velmi vzácné onemocnění, které je zřejmě vrozené. Postižení psi odmalička alergicky reagují na určité potraviny jako třeba na pšenici. Když je zapotřebí zjistit, zda je pes skutečně postižen primární alergií na potraviny, při podezření na alergii na obilí se podá dávka bez alergenů a k ní čisté, plnohodnotné ovesné vločky. Pokud by se u psa jednalo o primární alergii na oves, došlo by k alergické reakci okamžitě nebo během několika málo dní. V případě sekundární potravinové alergie pes citlivě reaguje na podřadné potravinové komponenty. To jsou substance, které se vyvinou, když jsou suroviny použité v potravě, jako například rýže, napadeny plísněmi nebo jinými škodlivými látkami. Sekundární potravinová alergie je nejrozšířenější formou tohoto onemocnění a lze jí efektivně předcházet pouze tím, že budou pro výrobu potravy používány výhradně plnohodnotné a čisté suroviny.

Nejčastější alergie u psů

Zatímco u lidí patří k nejčastějším formám alergií neurodermatitida (atopický ekzém), senná rýma (spadá pod alergickou rhinokonjunktivitidu) a bronchiální astma, lze u psů kromě potravinových alergií pozorovat následující kumulace alergií:

1. Alergie na bleší kousnutí, zákožku psí: blechy a roztoči zákožky mohou u psů vyvolávat alergické reakce. Částečný alergen se blešími slinami dostane psovi do kůže, spojí se tam s molekulami bílkovin a rozvine se do úplného alergenu. Hlavními symptomy alergie na bleší kousnutí jsou silná svědivost a suše působící srst. K alergii mohou eventuálně přispívat také bleší výměšky.

2. Atopická dermatitida: tady se jedná o alergickou kožní reakci, která je vyvolávána alergeny vnějšího prostředí. Částečky poletující ve vzduchu přenášejí alergeny vzdušnými cestami (aeroalergeny). Zde přicházejí v úvahu jako nepřímý spouštěč alergií jak vnější vzduch (jenž může obsahovat například pyly), tak i vnitřní vzduch (může obsahovat domácí roztoče).

3. Stafylokoková pyodermie: Tato forma alergie je vyvolávána nadměrnou invazí stafylokoků (stafylokoky = druh nepohyblivé, hroznovitě uložené kulovité bakterie)

4. Dermatitida vyvolaná malasseziemi: Také tato forma alergie se projevuje svědivými změnami na kůži, které jsou vyvolávány stěhováním vláknitých kvasinkových plísní (malassezií).

5. Alergická kontaktní dermatitida: je vzácnější než dosud popisované alergie. Patrně je v ojedinělých případech diagnostikována po podání antibiotik na zánět uší.

6. Alergie na léky: Tato forma alergie je relativně řídká a může být vyvolána například antibiotiky, prostředky proti epilepsii a jinými léky.

7. Lokalizované alergické reakce: rovněž vosy, včely, klíšťata a komáři mohou vyvolávat alergie. S touto formou alergie se u nás ovšem setkáváme jen zřídka.

„Chceme-li s jistotou zjistit, na co je pes alergický, je nutno krmit důsledně vylučovací metodou.“

Syntetické vitaminy a konzervační látky

Ale tím to nekončí. Také syntetické vitaminy, chuťové, čichové, aromatické a konzervační látky jakož i antioxidanty, které mohou být použity u méně hodnotných krmiv, mohou u citlivých psů vyvolat nesnášenlivou reakci. Zajímavé je, že sekundární potravinová alergie se v této souvislosti neobjevuje vždy hned. Mnohem častěji postupně oslabuje organismus zvířete dlouhodobé přijímání jedovatých substancí (toxinů), které tak vytvářejí vynikající pole působnosti pro nepříjemné alergie. Imunitní systém psa je v důsledku permanentního stresu uváděn do stavu zvýšené citlivosti; postupem času se stává náchylnějším k určitým alergenům.

Jednostranné krmení

Majitelé psů, kteří jsou konfrontováni s potravními alergiemi, často spontánně reagují změnou podávané potravy. Cíleně si vybírají jednostranně sestavené druhy krmiv, sestávající například z jehněčího masa a rýže nebo z ryb, protože běžné druhy, při jejichž zkrmování docházelo k alergickým reakcím, se zpravidla skládají ze stále

Foto Barbora Homolková, Metzová

Alergické reakce dramaticky narůstají

U naháčů dochází při potravinových alergiích ke změnám na kůži

stejných surovin (drůbež, kukuřice, tuk atd.), a tudíž znemožňují cílené vylučovací krmení. Mnozí z nich se ve svém zoufalství sami chápou vařečky a vytvářejí své vlastní potravinové kreace, což není vždy zcela bezpečné. Někdy přinese změna podávané potravy skutečně zmírnění symptomů, ale většinou tento potěšitelný vývoj není trvalý. Kromě toho hrozí nebezpečí, že v průběhu času se projeví nebezpečné nedostatky ve výživě psa, které zase mohou vést k chorobným změnám ohrožujícím život. V této souvislosti nejsou zvláštností problémy s játry, ledvinami a výměnou látkovou. Ani přidávání syntetických vitaminů se z výše uvedených důvodů zjevně nemůže stát vhodnou alternativou.

Někteří psi alergicky reagují na bílkoviny. K běžným symptomům patří holá místa, strupy a pupínky

Krmení s vyloučením určitých surovin

Pokud chceme skutečně s jistotou zjistit, na které komponenty v potravě je pes alergický, je nutno provést důsledné krmení vylučovací metodou. Takzvaná hypoalergenní dieta může spočívat v tom, že zvířeti budeme po dobu tří týdnů předkládat potravu složenou z jehněčího a rýže nebo z krůty a tvarohu. Pokud svědivost během této doby ustoupí, už je možno vycházet z toho, že se skutečně jedná o alergii na potraviny. K této stravě potom budeme týden po týdnu přidávat vždy jedno nové krmivo a pozorovat, zda se znovu vyskytnou alergické příznaky. Pokud ano, odhalili jsme dalšího z původců zla. Pokud jste do potravy přidali například pšenici a skutečně se znovu dostaví svědivost, víte, že vaše zvíře jednoznačně alergicky reaguje na pšenici. Od té chvíle je nutno se pšenici důsledně vyhýbat. Bohužel se na výskytu alergie může podílet vzrůstající množství komponentů, a také ty je nutno za všech okolností odhalit.

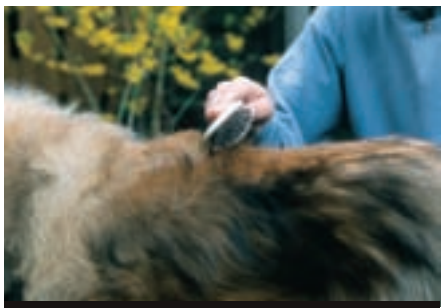

Pokud při péči o srst zjistíte, že se náhle objevilo mnoho lupů, může to být příznak potravinové alergie

Speciální diety

Přijít na kloub příčinám potravinové alergie, to už si žádá schopnosti téměř detektivní. Nezbytnými předpoklady jsou důsledné krmení, pečlivé pozorování psa a spousta trpělivosti, zvláště pokud chceme dosáhnout trvalých úspěchů. Kdo má málo času nebo se mu prostě jen nechce podrobovat se šikaně hypoalergenní diety, ten přirozeně může sáhnout po některém ze speciálních krmiv pro senzitivní psy. Odborné obchody momentálně nabízejí bohatou nabídku psích krmiv, která jsou zaměřena speciálně na alergická zvířata a skládají se výhradně z plnohodnotných komponentů bez alergenů. Skýtají dobrou alternativu a majitel psa si může být jistý, že jeho alergický pes nebude živen špatně.

„Specializované obchody mívají širokou nabídku krmiv pro psy zaměřených speciálně na alergická zvířata.“

Posilování imunitního systému

Ale lze toho dělat ještě víc: totiž cíleně posilovat imunitní systém psa, aby se v průběhu času nestával alergickým na stále více druhů potravin. Nejprve bychom si samozřejmě měli uvědomit, co to vlastně alergie je: podle definice v klinickém slovníku je alergie vrozená nebo získaná specifická změna schopnosti imunitního systému reagovat na tělu cizí, původně neškodné substance, alergeny, které se stávají pro organismus škodlivými. Samotnému onemocnění zpravidla předchází fáze zvyšující se citlivosti, která může trvat několik týdnů nebo také let.

Marc Jacquet

Foto Metzová